

Nieuwsbrief Signaleringscommissie LOSR

LinkedIn
Meld je aan bij de
groep 'sociaal
raadsliedenwerk'
Klik hier!

oktober 2013
nummer 17

Deze nieuwsbrief voor sociaal raadslieden van de LOSR verschijnt zodra er actuele ontwikkelingen of signalen zijn. De redactie van de nieuwsbrief bestaat uit de leden van de landelijke signaleringscommissie.

Stuur 'm door naar je collega!

*Contactpersoon redactie: **Saskia den Heijer***

Inhoud

- Combinatie van bronheffing en verrekenen op uitkering
- Kamervragen n.a.v. brief LOSR over te lage beslagvrije voet
- Schending beslagvrije voet door het CJIB
- Internetconsultatie Vrijstelingsbesluit schuldbemiddelaars
- Verrekening/aflossing Toeslagen

Combinatie van bronheffing en verrekenen op uitkering

In nieuwsbrief nr. 15 hebben we gemeld dat we aandacht hebben gevraagd voor het probleem dat uitkeringsinstanties te veel verrekenen wanneer het College van Zorgverzekeringen (CVZ) tevens een bestuursrechtelijke premie van € 160,12 op de uitkering laat inhouden (bronheffing). Staatssecretaris Klijnsma geeft in een reactie aan het essentieel te vinden dat de beslagvrije voet gehandhaafd wordt. Mensen moeten in hun levensonderhoud kunnen voorzien en dat geldt ook bij samenloop van bronheffing en verrekening.

De staatssecretaris geeft aan dat gemeenten wettelijk verplicht zijn zelf na te gaan of betrokkene nog blijft beschikken over een inkomen dat minstens gelijk is aan de beslagvrije voet. Bij een samenloop met bronheffing moeten zij opnieuw het bedrag van de beslagvrije voet vaststellen en eventueel corrigeren. De gemeente beschikt bij verrekening doorgaans over voldoende gegevens van een betrokkene om het voor die persoon toepasselijke bedrag van de beslagvrije voet te kunnen bepalen.

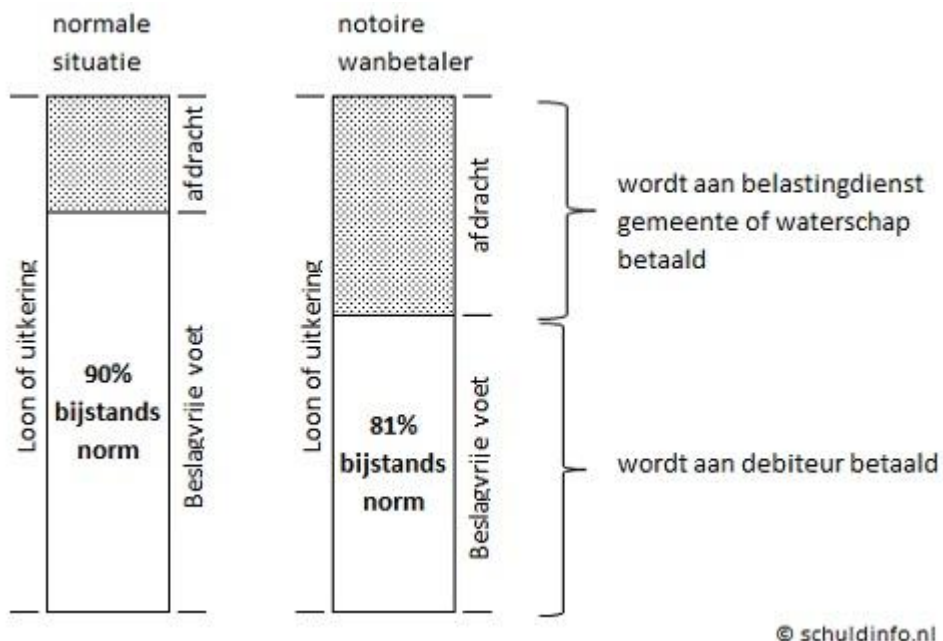
De staatssecretaris kondigt aan in een verzamelbrief aandacht aan deze problematiek te besteden. Dat is echter nog niet gebeurd. Binnenkort hebben we een overleg met ambtenaren van het ministerie SZW om toepassing van de beslagvrije voet door de overheid. We gaan dit dan verder bespreken.

Meer informatie:

- [Brief LOSR over ambtshalve bij verrekenen rekening houden met bronheffing](#)
- [Reactie op brief LOSR over combinatie bronheffing en verrekening uitkeringen](#)
- [Sociaal raadslieden pleiten voor richtlijnen bij vorderen schulden \(binnenlands bestuur\)](#)

Kamervragen n.a.v. brief LOSR over te lage beslagvrije voet

Naar aanleiding van de brief van de Landelijke Organisatie Sociaal Raadslieden (LOSR/MOgroep) heeft Kamerlid Karabulut (SP) Kamervragen gesteld over het toekennen van een te lage beslagvrije voet voor mensen die wel willen, maar niet kunnen betalen.

Zie hier de vragen en antwoorden.

Vraag 1

Wat is uw reactie op de [brief van de Landelijke Organisatie Sociaal Raadslieden \(LOSR\)](#) over het toepassen van een te lage beslagvrije voet door gemeenten en waterschappen voor personen die wel willen maar niet kunnen betalen?

Het kabinet vindt dat, zoals aangegeven in de [reactie op het rapport Paritas Passé](#), handhaving van de wettelijke beslagvrije voet noodzakelijk is. De beslagvrije voet stelt mensen met schulden immers in staat om in hun levensonderhoud te kunnen voorzien. Mensen die niet kunnen betalen hebben recht op de beslagvrije voet van 90% van de bijstandsnorm en mogen niet, enkel doordat zij niet kunnen betalen, aangemerkt worden als notoire wanbetalers. Een beslagvrije voet van 81% heeft vergaande gevolgen. Het gaat mij erg aan het hart indien mensen hier ten onrechte mee worden geconfronteerd en dit moet dan ook worden voorkomen. De brief van de Landelijke Organisatie Sociaal Raadslieden (LOSR) neem ik dan ook uiterst serieus. De ministeries van BZK en I&M zullen met gemeenten en waterschappen in contact treden om te bezien in hoeverre de door de LOSR geschetste situaties in de praktijk optreden en hoe deze voorkomen kunnen worden.

Vraag 2

Kunt u aangeven hoeveel personen in 2012 zijn aangemerkt als notoire wanbetaler en daardoor te maken hadden met een beslagvrije voet van 81%? Kunt u dit ook aangeven voor 2011 en 2010?

Nee, dergelijke gegevens worden niet centraal geregistreerd.

Vraag 3

Deelt u de mening van de LOSR dat de in de wet als notoire wanbetaler aangeduide personen mensen zijn die wel kunnen maar niet willen betalen en dus geen personen zijn die wel willen maar niet kunnen betalen? Zo nee, waarom niet?

Ja, die mening deel ik. Het in de Invorderingswet opgenomen begrip 'notoire wanbetaler' verwijst naar mensen die niet willen betalen, althans die ten aanzien van het niet betalen een verwijt treft, en niet naar mensen die niet kunnen betalen.

Vraag 4

Bent u van mening dat het wenselijk is dat deze groep personen van slechts 81% van het sociaal minimum rond moet komen? Zo ja, hoe verhoudt dit zich tot uw wens om mensen uit de schulden te helpen? Zo nee, bent u bereid te bevorderen dat de wet op dit onderdeel wordt aangepast zodat voor deze gevallen ook de beslagvrije voet van 90% geldt?

Zoals ik in antwoord 1 heb aangegeven vindt het kabinet het noodzakelijk dat de wettelijke beslagvrije voet wordt gehandhaafd. Dit betekent dat mensen die niet kunnen betalen recht hebben op een beslagvrije voet van 90% van de bijstandsnorm. Voor mensen die een verwijt treft, de notoire wanbetaler, geldt terecht een lagere norm.

Vraag 5

Ziet u mogelijkheden om de definitie van notoire wanbetaler aan te scherpen, zoals voorgesteld door de LOSR, zodat mensen die wel willen maar niet kunnen betalen niet de dupe zijn van de te lage beslagvrije voet? Zo ja, op welke wijze? Zo nee, waarom niet?

Op basis van de gesprekken met gemeenten en waterschappen wordt bekeken of, en zo ja welke acties gewenst zijn om te voorkomen dat mensen die niet kunnen betalen geconfronteerd worden met een lagere beslagvrije voet. Het ministerie van SZW zal gemeenten in de volgende verzamelbrief wijzen op de juiste interpretatie van het in de wet opgenomen begrip notoire wanbetalers. De ministeries van BZK en I&M zullen per brief hetzelfde doen richting de waterschappen. Dit om eventuele onduidelijkheden weg te nemen over de interpretatie van de Invorderingswet.

Meer informatie:

- [Brief LOSR over de lagere beslagvrije voet voor notoire wanbetalers](#)
- [Column Binnenlands Bestuur: Windhappende wanbetalers](#)
- [Achtergrondinfo lagere beslagvrije voet notoire wanbetalers](#)

Schending beslagvrije voet door het CJIB

Voor zowel verkeersovertredingen als strafrechtelijke boetes heeft het CJIB de mogelijkheid om zonder dwangbevel de sanctie te verhalen op:

- loon, pensioen en andere periodieke uitkeringen;
- het tegoed op de bankrekening.

Bij verhaal op loon en periodieke uitkeringen geldt echter dat er wel rekening moet worden gehouden met de beslagvrije voet.

Het CJIB blijkt echter de beslagvrije voet niet toe te passen wanneer ze de boete verhaalt op de voorlopige teruggaaf inkomstenbelasting. Ook dan geldt de beslagvrije voet. Dit is expliciet bepaald in art. 475c Rv.3 Dit betekent dat het CJIB voordat ze dit instrument inzet:

- bij de debiteur informatie moet inwinnen om de beslagvrije voet vast te stellen, en;
- aan de hand van deze gegevens de beslagvrije voet moet berekenen.

Beide stappen worden door het CJIB bij het verhaal onder de belastingdienst niet gezet. Daardoor raken burgers ernstig in de financiële problemen, wat ook weer maatschappelijke schade oplevert. In een spoedbrief hebben we dit signaal neergelegd bij het CJIB.

Uit een eerste reactie begrijpen we van het CJIB dat ze met het instrument 'verhaal zonder dwangbevel' willen voorkomen dat zaken naar de deurwaarder moeten worden overgedragen vanwege de daarmee samenhangende kosten. Een goed streven, maar dat mag niet tot gevolg hebben dat mensen onder het bestaansminimum worden gezet.

Binnenkort hebben we een overleg met het CJIB om dit signaal verder te bespreken.

Meer informatie:

- [Brief LOSR over schending beslagvrije voet door het CJIB](#)
- [CJIB brengt mensen in geldnood \(NOS\)](#)
- [Column Binnenlands Bestuur: Grenzeloos CJIB](#)
- [Achtergrondinfo CJIB-vorderingen](#)

Internetconsultatie Vrijstellingsbesluit schuldbemiddelaars

De Landelijke Organisatie Sociaal Raadslieden (LOSR/MOgroep) heeft via internetconsultatie gereageerd op het Concept-Vrijstellingsbesluit schuldbemiddelaars. De LOSR is tegen de invoering van het Vrijstellingsbesluit schuldbemiddelaars.

Op dit moment geldt een duidelijk verbod op schuldbemiddeling tegen betaling. Deze duidelijkheid is nodig om kwetsbare mensen te beschermen. De LOSR verwacht dat mensen met schulden onvoldoende beschermd worden tegen misbruik van de, door het kabinet voorgestelde, vrijstellingsregeling omdat deze volstrekt onvoldoende te handhaven is. Een niet te handhaven Vrijstellingsbesluit zet de deur wagenwijd open voor malafide bureaus, die misbruik maken van mensen met schulden.

Meer informatie:

- [Reactie LOSR MOgroep op concept Vrijstellingsbesluit schuldbemiddelaars](#)
- [Column Binnenlands Bestuur: Kat in 't nauw](#)
- [Reacties andere organisaties via internetconsultatie](#)
- [Achtergrondinfo malafide schuldhulpverlening](#)

Verrekening / aflossing toeslagen

Er bestaat nogal wat onduidelijkheid over de juiste aanpak als een burger te maken krijgt met verrekening van toeslagen. In de eerste maanden van 2013 heeft de Belastingdienst Toeslagen het adres, waar verzoeken om toepassing van de beslagvrije voet moeten worden naartoe gestuurd, op de website veranderd. Voorheen was dit het regiokantoor en nu het centrale adres in Heerlen. Uit informatie van onze contactpersonen bij de Belastingdienst blijkt dat dit verzoek toch naar het regiokantoor moet worden gestuurd.

Naast het beroep op de beslagvrije voet bestaat de mogelijkheid een persoonlijke betalingsregeling aan te vragen. Dat is bijna altijd gunstiger omdat:

- de betalingscapaciteit bij een persoonlijke betalingsregeling meestal lager is dan de ruimte boven de beslagvrije voet;
- de restschuld na 2 jaar buiten invordering wordt gesteld.

Aanvragers van een persoonlijke betalingsregeling krijgen na ongeveer 2 weken schriftelijk bericht inzake hun aanvraag. De uiteindelijke verwerking laat daarna nog ongeveer vier weken op zich wachten, dit kan niet sneller i.v.m. noodzakelijke handmatige verwerking in de diverse systemen.

Een verzoek persoonlijke betalingsregeling is niet altijd succesvol, bijvoorbeeld als de belastingdienst van mening is dat er sprake is van opzet of grove schuld of als er al tot beslag op inkomen is overgegaan.

In dat geval is het aan te raden alsnog of tegelijkertijd een beroep te doen op de beslagvrije voet.

In de bijlage zetten we op een rijtje welke situatie zich kan voordoen en welke stappen daarin genomen kunnen worden.

Contact en signalering

Chantal van Hulzen + Hannah Oberzaucher + Wouter Boer

Eerder verschenen nieuwsbrieven

- Nr 1: 15 oktober 2009
- Nr 2: 10 november 2009 (incassokosten)
- Nr 3: 3 december 2009
- Nr 4: 8 december 2009 (deurwaarders)
- Nr 5: 3 februari 2010 (toeslagen)
- Nr 6: 8 april 2010
- Nr 7: 11 juni 2010
- Nr 8: 27 september 2010
- Nr 9: 30 november 2010
- Nr 10: 24 januari 2011
- Nr 11: 21 maart 2011
- Nr 12: 26 oktober 2011
- Nr 13: september 2012
- Nr 14: januari 2013
- Nr 15: maart 2013
- Nr 16: mei 2013

Samenstelling signaleringscommissie

Voorzitter

André Moerman Rijnstad Arnhem

Commissie belastingen

Jack Haslinghuis SR Den Haag
Lucia Missana CentraM

Maarten Bockting MD Flevoland

Commissie toeslagen

Chantal van Hulzen SR Nijmegen
Hannah Oberzaucher Welzijn Eindhoven

Wouter Boer SR Den Haag

Commissie SoZa

Ingrid Phillips SR Den Bosch
Saskia den Heijer SR Rotterdam

Tamar Lieverst Socius MD

Gastleden

Monique Koene Stimulansz

Walter van den Berg Nationale Ombudsman

Ondersteuning MOgroep

Ernst Radius

Sandra Wolfsen

BIJLAGE: VERREKENING/AFLOSSING TOESLAGEN

SOORT SCHULD	SITUATIE	WAT	ADRES	AFHANDELINGSTERMIJN
ALLEEN TOESLAGEN (ROOD)	- als er een terugvordering is voor alleen Rood en er wordt nog niet verrekend of - er wordt verrekend of er is beslag gelegd maar er is nog niet eerder een betalingsregeling aangevraagd	verzoek persoonlijke betalingsregeling	Belastingdienst/ Invordering Toeslagen Postbus 55000 7500 KD Enschede	8 weken
ALLEEN TOESLAGEN	als een verzoek om een pers. betalingsregeling is afgewezen	verzoek toepassing juiste bvv Dit verzoek pas indienen als er (volgens de klant) teveel verrekend wordt	Belastingdienst/ Invordering Toeslagen Postbus 55000 7500 KD Enschede	8 weken
COMBINATIE TOESLAGEN EN INKOMSTEN- BELASTING (BLAUW)	- als er een terugvordering van Rood en Blauw is en er wordt nog niet verrekend of - er wordt wel al verrekend, maar er is nog niet eerder een betalingsregeling aangevraagd	- verzoek betalingsregeling/ uitstel van betaling c.q. kwijtschelding	regiokantoor	8 weken
COMBINATIE TOESLAGEN EN INKOMSTEN- BELASTING	als een verzoek om een pers. betalingsregeling is afgewezen (maakt niet uit of nu wel of niet al verrekend wordt) of niet alleen verrekend wordt, maar ook al beslag op inkomen gelegd is	verzoek toepassing juiste bvv Dit verzoek pas indienen als er (volgens de klant) teveel verrekend wordt	regiokantoor	8 weken
ALLEEN ROOD OF COMBINATIE BLAUW EN ROOD	als er eerder een betalingsregeling is toegekend en er een nieuwe schuld (toeslagen of IB) bij komt.	geen nieuw formulier invullen maar contact opnemen met degene die regeling heeft toegekend (dus Enschede bij alleen Rood of het regiokantoor)	telefonisch vragen of de nieuwe (toeslagen- of IB-)schuld meege- nomen kan worden in de reeds toegekend betalingsregeling	